

Gazette van Iseghem

INSCHRIJVINGSPRIJS :
 Voor een jaar 3,25
 Voor 6 maanden 1,75
 Voor 3 maanden 1,00

Voorop te betalen.
 Men schrijft in bij den
 Drukker-Uitgever

J. DE BUSSCHERE-BONTE

opvolger van J. DOOMS

Rousselaerstraat
 en in alle Postkantoren.

Verschijnende

Elken Zaterdag.

BEKENDMAKINGEN :

0,15 o. den regel.

Rechterlijke aankondigingen :

0,50 cent id.

Aanbevelingen 0,25 o. id.

Een uittreksel der Affichen bij den drukker van dit blad gedrukt, wordt onvergeld tweemaal in de Gazette overgenomen.

GODSDIENST, MOEDERTAAL, VADERLAND

Weest voorzichtig.

Sedert de oorlog volop aan de gang is, houden de dagbladen niet op te schrijven : dat alleen de soldaten en de wettelijk erkende gewapende macht het recht hebben op den vijand te schieten !

Allen doen ook niets anders dan herhalen dat de bevolking eener stad of gemeente, wanneer Duitsche soldaten in hare plaatselijkheid verschijnen, rustig en kalm moeten zijn, dat zij zich niet mogen overleveren aan betoogingen, en nog veel min aan daden, welke door de vijandige soldaten zouden kunnen aanzien worden als plagerijen, uitdagingen, spottentijen of aanvallen.

Daarom schrijven zij dagelijks : Ziet gij Duitsche soldaten in uwe stad of gemeente verschijnen, laat die menschen met vrede, blijft in uw huis en gebaart van niets. Spreken zij u aan, weest beleefd, maar laat ze met rust ! Zoo zult gij handelen als goede vaderlanders en aan de vijandige soldaten alle voorwendsels ontnemen om handelend tegen de bevolking, dus tegen u, op te treden.

Eh wel, die wijze en goede raadgevingen in 't belang van iedereen gegeven, en bij plakbrief, herinnerd door de burgemeesters, worden dood eenvoudig in den wind geslagen door een zeker deel der bevolking, vooral op den buiten en in de kleine steden.

Ziehier een drietal voorbeelden : De regeering, ten einde de panieken te voorkomen, welke zich in verscheidene gemeenten des lands, voordeden, tengevolge der verschijning van kleine groepjes Uhlanen of Duitsche soldaten, deed sinds soldaten bijgestaan door gendarmen patroeljeeren in de gemeenten van de provincien, waar de Duitschers nog geen garnizoenen houden. Dus een maatregel tot geruststelling van allen !

En wat zien wij gebeuren ? Te Lebbeke, patroeljeeren soldaten en gendarmen. Zij krijgen een veertigtal Duitsche soldaten in 't zicht. Zij moesten die Duitschers aanvallen, omsingelen en gevangen nemen.

Welnu zij waren in de onmogelijkheid hunne zending te vervullen, daar meer dan drie honderd nieuwsgierigen voor, nevens en achter de soldaten liepen al gapende.

Onze soldaten en gendarmen konden niet aanvallen noch schieten, zonder gevaar te loopen de nieuwsgierige meelopers der gemeente, dus Belgen te treffen.

Het getal gapers luisterde niet naar de stem der officieren, die hen bevolen zich te verwijderen. Zij bleven rond de Duitsche soldaten, die met een glimlachje hunnen weg voortzetten en achter de kerk verdwenen.

De handelwijze der inwoners van Lebbeke en omliggende, is dom en ongehoord !

Als zij ééne Uhlaan afzonderlijk zien, zetten zij het op een loopke, maar als zij er veertig zien en dat zij de aanwezigheid bemerken van Belgische soldaten en gendarmen, dan worden zij vermetel in hunne ongezonde nieuwsgierigheid, en beletten daardoor de Belgische gewapende macht hare zending te vervullen en hare plicht te doen !

Te Snaeskerke bij Brugge, wierden 2 gendarmen dood geschoten door de schuld van die achterloopers.

In eene gemeente bij Audenaerde is, weer dezelfde dwaasheid gebeurd als die van de d'andere week te Lebbeke.

Een goed veertigt Pruisen konden er door Belgische soldaten en gendarmen ingesloten of vernield worden, maar de burgerlijke bevolking omringde zoozeer de Duitschers, dat onze krijgsmannen niets konden verrichten, of ze hadden eerst hunne eigene landgenooten moeten neerschieten.

Te Cruyshautem wierden woensdag 22 Duitschers aangetroffen en achtervolgd door de soldaten en gendarmen. Sefkens moest hier wederom veel achterloopers zijn. Een Duitscher werd gekwetst, de overige zijn gevlucht, 5 konden ingehaald worden en aangehouden.

Een achterlooper werd door een schot van het geweer der Belgische gendarmen getroffen. Volgens wij vernamen is het nogmaals de schuld der achterloopers die in den weg stonden voor het schieten dat de Duitschers niet konden getroffen worden.

In voorkomend geval zullen soldaten en gendarmen niemand meer zuchten. Die dus niet wilt in 't gevaar zijn dood geschoten te worden, zucht zich van achter te loopen.

Gisteren vrijdag waren er Duitschers in Ingelmunster gekampeerd. Eenige achterloopers hebben zij verplicht hun te volgen tot over Lendeled. Sefkens was er een algemeen schrik onder 't volk. De dwaasheid van sommige menschen is ongelooflijk groot.

Ontroering van Kardinaal Mercier.

Volgens den liberalen *Malin*, van Antwerpen, heeft Z. Em. Kardinaal Mercier, aardsbisschop van Mechelen, te Rome aan een franschen dagbladschrijver volgende verklaring gedaan :

" Ik weet niet, zegt de kardinaal, hoe ik gekomen ben. Ik weet niet waarom God mij oplegt nog te bestaan. Ik mag mijne oogen niet sluiten, of ik zie lijken puinen en bloed overal. Ik wilde bij mijne priesters blijven, midden het kerkhof onschuldigen dat de wilden gemaakt hebben. 'k Heb mijn kapitel vergaderd. Men heeft mij bewezen dat het mijn plicht was in Rome te zijn. Mijn lichaam is er, maar mijne ziel is bij de zielen der dooden, bij het miljoen dooden die ik beween.

" Terwijl ik mijn land doorreisde, scheen het mij dat de kracht der smart mij aan de rijtuigkussens onttrok, en terugdroeg aan den voet van mijn vernield altaar, bij mijn Koning, bij mijn bisschop van Luik, thans gijzelaar, morgen misschien martelaar.

" Langsheen de wegen liggen de onbegraven lijken der christenen tusschen de krennen der paarden. Ik heb aangezichten herkend : deze was mijn studiemakker geweest ; dien grooten jongen, wiens lichaam de baan versperde, had ik het H. Vormsel toegediend. Wat ze in België verichten, is geen oorlog, 't is de uitwerking van den haat. Die mannen wreken zich al moordend ; zij wreken zich omdat zij, door hunne overrompeling van een onzijdig land, zich op den rang der barbaren van ondscher geplaatst hebben. Zij meenen dat de Geschiedenis, door hunne bloedzweigerij verschrikt, zal vergeten hunne miskenning der verdragen aan te stippen.

" Die brutalen, die 't allen stond den naam van God durven inroepen, vergripen zich niet enkel aan de weerlooze schepselen van dien God, zij randen de godheid zelve aan. In plekken zonder verweer hebben zij, na de huizen beschoten te hebben, de ledige kerken verbrand. Meenen zij te ontsnappen aan den eeuwigen blik van Hem die in de diepte van het tabernakel huist ? Zij vallen op de vermolmden houten beelden der altaren en bedienen er zich van als toortsen om hunne misdaden bij te lichten.

" Te Mechelen, eene weerlooze ingeslimerde stad, een vreedzaam aartsbisdome, bij eene beveling van kleinburgers, hebben zij de collegiale St-Rombautskerk tot mikpunt verkozen. Eens voldaan, zijn zij vertrokken zonder in de stad te komen. Ik had aan mijne beminde kalme stad *tot weerziens* gezegd : het moest een *vaarwel* zijn ! En toch neen, niet vaarwel, want ik wil mij aan hunne razernij gaan bieden op de brijzelingen van hetgeen zoo schoon was.

" En Leuven, universitaire hoogmoed van ons land, Leuven, waar ik als student, later als leeraar, zooveel jonge Italianen van de besten uit gekend heb ! Leuven is verbrand geworden, onder voorwendsel dat de inwoners het leger hadden aangevallen. Maar nu, als de verloofde de hoogeschool ontruimd heeft, hebben ze geen tien geweren in de stad, bewoond door bejaarde echtparen, priesters en weduwen. Die bommen-dragers hebben België in het hoofd willen treffen. Zij hebben de verstandelijke bronader willen vernietigen, vermits zij op barbaarsche wijze de toestellen der laboratoria en de boeken van 't Recht in den vuurgloed geworpen hebben. O ! wat moet dit woord *Recht*, in gouden letteren vlamvend op den rug der oude boekbanden, hun afgrijzen hebben gegeven !

" Wat zij in België doen, heeft niets gemeens met den oorlog, noch met den middenleeuwischen oorlog die ridderlijk was, noch met den modernen die wetenschappelijk is. 't Is de inval der barbaren in een land dat werkzaam, eerlijk en rijk was. 't Is de verwoesting met de razernij tegen God, in zijne tempels, in zijne gewijde of ongewijde kunst, noch tegen God in het heilig bestaan van vrouwen en kinderen. Wanneer het bloedmeer zal opgedroogd zijn, zal men geen steen groot genoeg moeten vinden om er de geschiedenis van dergelijke misdaden tegen het recht des hemels en tegen het recht der menschheid in te beelten."

De ouderling houdt op en droogt zijne oogen af, waarvan de randen rooder zijn dan de purperen zoom van zijn kleed, en hij besluit :

" Maar ik wil hopen België is moedig. het zal uit zijn aschbed opstaan. Dat uur der verrijzenis zal ik zien van uit het graf, waar ik weldra zal zijn, neergestrekt naast mijne tijdgenoten, naast de kinderen die ik met mijne handen gezegend heb. De zending bij het Konklaaf vervuld, zal ik naar Mechelen terugkeeren ; ik zal in Antwerpen komen, al moest ik doorheen de vlammen gaan om nuttig te sterven."

De Toestand.

Sedert Oostenrijks verplettering te Lemberg, in 't Noorden, te Chalais, en Jadar in 't Zuiden is de algemeene aanblik van den Europeeschen oorlog gewijzigd.

Wij moeten niet starlings onze oogen op Parijs gericht houden. Alzoo gezien maakt men zich een valsch gedacht over den voortgang van den reusachtigen strijd. Het oorlogstoneel ligt niet enkel in den sector door de Marne en

de Seine in 't Noorden gevormd : het tooneel strekt zich over bijna geheel Europa uit.

Onzen tragen aftocht, merkwaardig geleid, heeft voor ons front een groot deel van 't Duitsche leger staande gehouden. En zoo hebben Servië en Rusland in staat geweest de helft van het Oostenrijksche leger te verdeelen.

Nu dat Rusland gerust gesteld is, dat het Oostenrijksche leger zijne legersmacht links niet kan aanvallen, zal het met bijna al zijn troepen de lijn der Vistule aanvallen, 't is te zeggen met twintig legerkorpsen.

Bulgarië kondigt officieel aan dat het onzijdig blijven zal.

Turkije — steeds onzijdig ! — ontmoet vele tegenkantingen in hare mobilisatie en Griekenland dreigt haar te overvallen.

De Duitsche keizerlijke arend heeft het moedig België en het krachtig Frankrijk snel als de wind, willen overvallen om beide te verpletteren. Hij heeft zijn doel gemist en niet zonder ernstige wonden te bekomen.

Op dit oogenblik wordt hij gewaar dat hij misrekend heeft.

Nochtans de Moscovitische legers zitten de Duitschers op de hielen, naar Berlijn toe, met eene onweerstaanbare macht.

En van dit oogenblik af krijgt het oorlogsveld een ander uitzicht.

Begrijpt de keizer van Duitschland het gevaar van zijn toestand ? Oostenrijk, zijn bondgenoot, is om zoo te zeggen van geen tel meer.

Zou hij het inzicht hebben aan Frankrijk voor te stellen den strijd op te geven en, mits schadevergoeding, den vrede te sluiten.

Het antwoord is thans gekend, Frankrijk, Rusland en Engeland zullen over den vrede beraadslagen samen en in overeenkomst.

De Drievoudige Verstandhouding is vervormd tot een sterk verbond.

Voorzeker, wij moeten geene verkeerde rekening maken en de waarde van het Duitsche leger onderschatten. De strijd zal lastig zijn, maar over de einduitslag is geen twijfel.

De Duitsche troepen komen niet naar Gent.

Maandag namiddag ontving er heer Braun, burgemeester der stad Gent, eenen brief van den opperbevelhebber der Duitsche troepen, die zijn kwartier-generaal te Oordegem heeft.

In dat schrijven deed de Duitsche opperbevelhebber zijne inzichten, nopens de stad Gent, kennen, hij zou zeer streng geweest zijn in geval van verzet, of vijandelijke aanvallen.

Hij noodigde tevens den heer Burgemeester uit hem te komen spreken te Oordegem, Dinsdag morgen te 9 ure.

Bij het ontvangen van dien brief, vroeg de heer Burgemeester zich af of het wel met zijne waardigheid strookte, met het hoofd van eene vijandelijke legerafdeeling te gaan onderhandelen buiten het grondgebied der stad Gent.

Na de zaak rijk overwogen te hebben besloot hij, in het belang der stad, voor dezer veiligheid en die der ingezetenen, gehoor te geven aan de vraag van den Duitschen opperbevelhebber.

Dinsdag morgen begaf hij zich dus per automobiel, gansch alleen naar Oordegem, en had er een onderhoud met den opperbevelhebber, dat, God zij dank, allergünstigst afliep voor de stad Gent.

Ziehier de voorwaarden die door Generaal von Boehn, bevelhebber der Duitsche legermacht, de stad Gent werden opgelegd en door deze laatste werden aanvaard :

1 De te Oordegem gelegerde Duitschers zullen niet naar Gent komen ;

2 De stad Gent zal geen oorlogsschatting moeten betalen ;

3 Al de burgerwachten nog in de stad verblijvend zullen dadelijk de wapens afleveren ;

4 Al de burgerwachten die Gent verlaten hebben mogen er mits onderwerping aan voornoemde voorwaarde terugkeeren ;

5 Al de burgerwachten die bewapend aangetroffen worden, zullen als vrijgeschoten worden ;

6 De ontwapende burgerwachten zullen onder de bevelen van den burgemeester als politie dienst mogen doen ;

7 De stad Gent zal aan de volgende opeischingen goed gevolg moeten geven : 10,000 liters benzine ; 1000 liters mine-

raal water ; 150 000 kilos haver ; 100 rijwielen ; 10 motorrijwielen ; 25 autobanden ; winden voor gekwetsten ; watte ; sublimaatpastiellen ; 100 000 sigaren. Alles te leveren Woensdag avond voor 6 uur, terzelfder tijd met den schietvoorraad en de geweren der burgerwacht.

Ziedaar de voorwaarden welke den Duitschen generaal stelde en door den heer Burgemeester Braun, bij zijnen terugkeer uit Oordegem, mededeelde.

De angst en de vrees, welke sedert Maandag morgen, zwaar drukten op het gemoed der Gentenaars, die bezorgd zijn met hun lot en met datgeen hunner medeburgers, zijn dus geweken. De Duitsche troepen komen niet naar Gent.

De Gentenaars mogen weer vrij ademen. Geve God dat die toestand moge blijven voortduren.

De opeisning.

Woensdag morgen vroeg reeds was men aan het stadhuis bezig aan het opladen van de verschillende voorwerpen door den Duitschen bevelhebber opgeëischt.

Al 't opgeëischte, behalve de haver, is rond 11 ure, met groote wagens, naar de aangeduide plaats gebracht. De haver is per spoor vervoerd.

De stad Dendermonde afgebrand.

Een persoon die ooggetuige ervan was verhaalt het volgende :

Dendermonde was een verwezen vesting ; de stad was door ons leger bezet en werd er door aanzien als strategisch oogpunt, regelmatig verdedigd ; de inneming dezer krijgskundige stelling kostte wat moeite en volk aan den veroveraar en ons leger kon zich, zonder zware verliezen, terugtrekken. Vandaar, Pruisische woede !

Dat de vijand een belegerde stad beschiet, valt in de regel der oorlogswetten ; maar om eene verlaten stad te beschieten, moeten er andere redens zijn.

Geen reden bestond, doch de Duitschers beweerden, — en zij maken in België overal van dit leugenachtig voorwensel gebruik, — dat de burgerij op hunne soldaten geschoten had !

Zaterdag, 5 September, rond den middag begonnen de barbaren hun vernielingswerk. De meerderheid der inwoners was gevlucht en die menschen hadden overschot van gelijk. De woeste soldeniers trokken de woningen binnen, roofden wat hun aanstond. Anderen volgden en losten geweschoten in de kelderluiken, om de verscholen inwoners naar boven te doen komen ; de mannen werden verjaagd of neergeschoten, de vrouwen moesten de schandelijkste behandelingen der Duitsche soldaten onderstaan.

— Dit is geene overdrijving ; wij schrijven hier nog de helft der waarheid niet neer ; maar de menschelijke waardigheid belet ons meer te zeggen....

Na alles geschonden en geplunderd was, staken de Duitschers de woningen in brand.

Behalve het stadhuis, de hoofdkerk, het klooster van St Vincentius à Paulo, het Museum, het Tribunaal, de St. Gilliskerk binnen de stad, een twaalftal huizen op de Grootte Markt, enkele huizen in de Kerkstraat, Vlasmarkt en Brusselschestraat, te zamen een totaal van rond de honderd huizen en gebouwen voor geheel de stad, staan nog recht.

Van al het overige blijven enkel verbrokkelde en tot asch verbrande puinen over ; bestaan dus niet meer : het Burgerlijk Hospitaal, de Kerk en de Abdij der Benedictijnen, de Kerk en het Klooster Arme Claren, de Kerk en het Klooster der Theresianen, de Post, het bureel der Hypotheken, het Bisschoppelijk College al de scholen, de Academie van schoone Kunsten met hare vermaarde verzamelingen, de usine De Bruyn, al de huizen met hunnen inboedel, zoowel deze van de arme werklieden, als deze van de rijkste burgers, alles, alles is ten gronde neergeblakerd.

12 Huizen van de Grootte Markt bleven gespaard ?

De oversten konden alzoo ongestoord den wijn verorberen in de frischte terwijl zij den brand aanschouwden ! Elders was het te gloeiend heet geworden ; de 12 huizen moesten hun tot schutsel dienen.

Vooraleer zij het Burgerlijk Hospitaal in brand staken, deed een der Duitsche officieren de Overste van het Hospitaal voor hem verschijnen en bevoel haar spoedig met hare Zusters het Hospitaal te verlaten. De eerbiedwaardige Zusteroverste antwoordde hem, dat zulks onmogelijk was, daar zij de bedlegerige zieken

toch niet levend mocht laten verbrand en zij bad hem het hospitaal te sparen. De officier verwijderde zich, doch kwam na een half uur weer en herhaalde zijn eerste bevel. De Eerw. Overste zegde hem dat zij en hare Zusters liever levend verbrand werden met hunne zieken. De Pruis bevoel haar dan de zieken in den tuin van het gesticht te dragen, omdat er geene genade was voor het hospitaal.

De nonnekens verhaastten zich al de kranken naar buiten te dragen.

Weldra stond het hospitaal in lichtlaaie vlam! De zieken lagen in den tuin bijna te braden en de Zusters en enkele priesters moesten van lijder tot lijder rondgaan om ze met natte doeken te bedekken en zoo tegen den gloed te beschermen. Als de brand uitgewoed was en gansch het gesticht tot puin vervallen, lagen nog in den tuin de zieken, menige onder hen met verschroeid aangezicht, doch zij waren gered!

Eere aan die heldbaftige redsters.

In die tragische omstandigheid, werd ook wel voorbeeld van plichtverzuim, van kleinmoedigheid gegeven; maar daarover, later... Liever spreken wij van de vroomheid van sommigen en in de eerste plaats sturen wij openlijk eenen welgemeenden huldeblijk aan schepen dokter Van Winckel, die op zijn post gebleven is tot den laatsten man en die, na de vernieling der stad, aanstonds is teruggekomen. Eere ook aan schepene notaris Vermeersch, die den dienst van burgemeester heeft waargenomen en zich met dokter Van Winckel heeft beijverd om te redden wat er nog zijn kon in het thans zoo deerniswaardige en vroeger zoo lief Dendermonde.

Zondagnamiddag was het werk der vernieling voltrokken.

Na dit meesterstuk van heldhaftigheid, tot schande der samenleving, te hebben voltooid, hebben de moderne Hunnen deze ongelukkige stad verlaten.

Thans zijn de puinen van Dendermonde door de Belgische troepen weder bezet.

Het Sedan in Oost-Oostenrijk.

M. Ashmead Bartlett schrijft in de *Dailij Telegraph*:

De week van Sedan is voorbijgegaan zonder dat de groote overwinning is gekomen, waarop de Duitschers hadden gerekend. Zij zijn Parijs genaderd, doch 't is alles, de verbonden legers blijven steeds ongeschonden.

Doch in Galitie heeft Oostenrijk eene bloedige nederlaag geleden die mag vergeleken worden, bij deze van Mac-Mahon, 45 jaar geleden.

Na 7 dagen vechten werden vijf legerkorpsen uiteengeslagen en zijn in eene onbeschrijfelijke wanorde moeten achteruitwijken, langs Lemberg, die door de Russen is bezet. Zij maakten 70.000 krijgsgevangenen; namen 200 kanonnen en eene groote hoeveelheid oorlogstuigen.

De Russische overwinning is dubbel, zij hebben de oostenrijkers verslagen tusschen Lublin en Ghelm, en ze naar het zuiden doen wijken. Onder krijgskundig oogpunt is deze eerste overwinning zelfs belangrijker dan de overwinning van Lemberg omdat de groote troepenmacht van Oostenrijk naar Lublin vooruitrukte, met het doel zijne vleugels op Warschau te doen marcheeren en aldus de rechtstreeksche lijn naar Berlijn, die langs Posen loopt door te breken.

Dit troost de ontgoocheling die het verlies van twee russische legerkorpsen had veroorzaakt te Osterode; onze bondgenoot verloor er generaal Samsonoff, een zijner beste kapiteins. Daar de staf rechtuit deze nederlaag bekende mag men ook geloof hechten aan zijne mededeelingen die de overwinning betreffen van Lemberg en Zamose.

Het leger uit het Noorden, dat de Pruisen te Gumbinnen versloeg en Koningsberg omsingelde heeft verschillende aanvallen der oostenrijksche garnizoenen afgeweerd.

Oostenrijk heeft dus drie nederlagen ondergaan in deze drie weken en zijn voortaan onbekwaam de aanvallende houding te nemen in dezen veldtocht. De Russen hebben geen aanval meer te duchten in hunne zijvleugels, in hunnen opruk naar Posen.

Een rouwloed te Berlijn.

De deutsche lijst der gesneuvelden, die onder het bestuur van den staf wordt opgemaakt, behelst zes volle bladzijden van het officieel *Reichs-Anzeiger*.

Geene enkele mededeeling zegt waarbij het komt dat het getal vermisten en dooden zoo ontzaglijk grooter is dan dit der gekwetsten.

Reizigers van Berlijn komende zeggen dat de helft der stad in rouw is gekleed. Onder de in rouw zijnde personen ziet men den prins van Bulow, de gewezen keizerlijken kanselier wiens broeder, generaal van Bulow, tijdens het beleg van Luik gedood werd.

De hoedenmaaksters en kleermaksters van Berlijn zijn zoodanig overlast van werk, ter oorzake van den rouw dat zij drie tot viermaal daags hunne magazijnen moeten sluiten.

De prinses de Lippe was aan het middagmalen in een hotel, toen zij een telegram ontving dat haar de dood meldde haren twee zonen te Luik. Later werd haar nog bericht dat ook haar twee jongste broeders voor Charleroi gesneuvelde waren.

In de Dorotheenstrasse heeft de stad een inlichtingsbureau geopend, voor hetwelk de bevolking, zich den ganschen dag verdringt.

Wat men in Duitsland met onze krijgsgevangenen doet.

Gelooftwaardige inlichtingen melden dat de Belgische soldaten, krijgsgevangen in Duitsland ingelijfd worden in de Deutsche troepen, die tegen de Russen te velde trekken.

Die mededeeling is gedaan aan onze troepen en de officieren zijn gelast geworden aan hunne mannen te doen opmerken, dat het verkieslijker is gekwetst of gedood te worden bij een dapper

gevecht voor hun land, in de rangen van ons nationaal leger, liever dan zich door den vijand te laten gevangen nemen, en verplicht te zijn zich te doen dooden in de Deutsche rangen, ten voordeele der verdrukkers van ons vaderland en der verwoesters van ons land.

Vijftien honderd duizend man rukken op naar Berlijn.

Het inzicht van Rusland, Duitsland eene zelfde les te dienen als aan Oostenrijk, wordt als volgt beschreven door een hooggeplaatst russisch militair, die zulks uit Petrograde naar Rome heeft overgeseind:

« Wanneer de oorlog uitbrak, was Oostenrijk onze ernstige vijand, daar buiten de vier legerkorpsen tegen Servie gericht, gansch zijn leger tegen ons was gezonden. Nu dat Servie te Shabotz vier oostenrijksche legerkorpsen in de pan heeft gehakt en dat wij volkomen, tusschen Vistule en Dniester, 200.000 man hebben verslagen; voldoen tien russische legerkorpsen ten einde Oostenrijk in bedwang te houden, ons volkomen vrij latende 20 legerkorpsen tegen Duitsland te doen oprukken.

OP ZEE

De «Kroonprinz-Wilhelm», gekaapt.

Wij lezen in den «New-York-Herald», dat sir Couternay Bennett, algemeen konsul van Engeland, verklaart dat hij vernomen heeft dat de «Kroonprinz Wilhelm», gekaapt werd door eene engelsche vloot, in de naburige wateren, en dat het gesleept werd naar de eilanden der Bermuiden.

De «Kronprinz-Wilhelm», bevelhebber kapitein Richter, meet 14.908 tonnen. Hij heeft eene lengte van omtrent 194 meters.

Gebouwd in 1901, hebben zijne machieners eene kracht van 30.000 paarden. Hij hoort toe aan de Nord-deutscher Lloyd. Zijne aanlegplaats was Bremen.

Duitsche torpetboten in den grond geboord.

Een telegram van Tokio meldt dat de kruiser Weiland, verscheidene deutsche booten in den grond heeft geboord.

De gijzelaars van Doornijk.

Eenieder weet dat de stad Doornijk eene oorlogstaks moest betalen van 2 miljoen en dat verscheidene personen als gijzelaars gevangen genomen werden tot waarborg van de betaling maar het verdient melding wat die gijzelaars al hebben uitgestaan.

Toen de burgemeester aan den Brusselschen commandant zegde dat er in geheel het Doornijksche geen 2 miljoen in goud zou te vinden zijn, deed de bevelhebber den gemeenteraad vergaderen. 16 raadsleden beantwoordden den oproep. Nauwelijks was de zitting geopend of de deutsche officier verklaarde dat hij allen als gijzelaars gevangen nam.

De gevangenen waarbij ook de bisschop van Doornijk gevoegd was, werden naar Ath gevoerd; zij werden opgesloten in een ledigstaande huis, nabij de statie.

Toen de burgemeester protesteerde, werden hun na lang redetwisten, stoelen en stroo gegeven.

's Anderendaags kwam een in vrijheid gebleven schepen den burgemeester mededeelen dat hij de twee miljoen in goud gevonden had.

Onmiddellijk bracht de burgemeester dit bericht over aan den Duitschen officier; deze nam de som in ontvangst en zegde dat hij de gijzelaars in vrijheid zou stellen als zij eene verklaring wilden onderteekenen, zeggende dat de stad Doornijk 1500 Fransche soldaten gehuisvest had.

Aangezien dit valsch was, weigerden de gijzelaars het stuk te teekenen. Zij bleven dus gevangenen. Den volgenden dag bood men hun het stuk nogmaals ter onderteekening en toen zij weigerden, werden zij naar Brussel verzonden, ter beschikking van de krijgsoverheid dezer plaats.

Zij werden opgesloten in de Kazern der grenadiers te Laken en de verklaring werd hun voor de derde maal aangeboden. Zij antwoordden dat zij liever door den kop geschoten werden dan eene verklaring te onderteekenen tegenstrijdig de waarheid.

Ten slotte deed de Deutsche bevelhebber de gijzelaars in vrijheid stellen.

Het Recht moet zegepralen.

1.

O! het is lastig voor God te werken; op te staan en Godes zijde te kiezen op dit strijdpark der aarde, zonder van tijd tot tijd den moed te verliezen.

2.

Hij duikt zich zelf op zoo wonderlijke manier, alsof er waarlijk geen God ware; en Hij vertoont zich het minst wanneer alle de machten van het kwaad het meest losgelaten zijn.

3.

Ofwel Hij verlaat ons op het oogenblik dat de strijd bijna gewonnen is, en schijnt ons aan onze eigene krachten om te laten juist wanneer wij Hem het meest van doen hebben.

4.

O daar ligt min beproeving voor ons geloof in de mysterien van onzen Credo dan in het goddeloos uitzicht der aarde in deze onze uren van nood.

5.

Het kwaad overmeestert het goed, het goed schijnt zonder eenige moeite in kwaad te veranderen, en wat — nog het rampzaligste is van al — het goede is dikwijls in strijd met het goede.

6.

Kerk sakramenten, en Geloof gaan al klimmende voort, verliezen hier wat zij daar gewonnen hebben, en indien wij er op steunen, vallen aan stuk.

7.

Het is zoo niet, maar 't schijnt toch zoo; en wij laten dan den moed varen, en wij beginnen te twifelen of God zijne belofte aan de menschen wel gehouden heeft.

8.

Ach! God is anders dan wij Hem denken; zijne wegen leiden hoog boven ons, ver boven de hoogte van onze rede, door kinderlijke liefde alleen bereikt.

9.

Het uitzicht, de vorm van 's Heerens wegen zijn door de liefde het voorwerp van eene levenslange studie; die liefde kan stout zijn, en gissen en werken daar waar de rede het niet zou bestaan.

10.

Zij heeft eene voorzichtigheid die haar gansch eigen is; haar stap is vast en vrij, maar daar is ook gewarige wetenschap bij haren eenvoud.

11.

Werkman van God! o laat den moed niet zinken: maar leer wat uw God is, en op het donkerste slagveld zult ge weten waarheen uwe slagen gericht.

12.

O gelukkig hij wien het gegeven is door natuurlijk gevoel te kunnen zeggen dat God zich op het slagveld bevindt, dan juist wanneer Hij het meest onzichtbaar is.

13.

Gods gerechtigheid is als een bed waarin wij ons angstig hert mogen nederleggen, en van ons zelen moede, onze ongerustigheid in den slaap versmooren.

14.

Want Recht is Recht sinds God God is; en het Recht moet, 't en kan niet anders, de overwinnaar van den dag zijn: twifelen ware on-eerlijk; weifelen ware zonde!

(uit het Engelsch)

D. G.

Kronijk der week.

Zaterdag

was men de vluchtelingen verwachtende die naar Iseghem gingen komen om hier gehuisvest te worden tot betere dagen zouden aanbreeken, maar zij zijn niet toegekomen.

Zondag

namiddag om 4 1/2 ure ging de smee- en boet-processie uit Sint Hiloniuskerk langs de St Pieterstraat, Meenenstraat, V. d. Bogaerdelaan, Nieuwstraat, Marktstraat terug naar de kerk. Ontelbaar was de menigte die er aan deel nam; hoe hooger nood hoe meer de menschen van God hulp en bijstand verwachten.

Welk verschil bij andere jaren! In plaats van eenen blijden kermisdag, was het overal stille, iedereen was onder den indruk der droeve oorlogs tooneelen die in ons geliefde België plaats hebben.

Maandag 7 September

ook een datum die voor eeuwig geboekt is. Het was juist dertig jaar geleden dat de groote politieke manifestatie tegen de schoolwet te Brussel plaats had, waaraan menige Iseghemnaar die nog in leven is, deel nam. Wie had er dan gepeisd dat 30 jaar nadien de Duitschers in België zouden komen manifesteeren met kogels en kanonnen; dat het gouvernement naar Antwerpen zoude overgebracht zijn, dat er in de hoofdstad een Deutsche gouverneur ten stadhuize zou zetelen en drie vierde van 't land ten deele verwoest en vernield onder Duitsch schrikbewind zou staan.

Nu is het geen politieke strijd meer gelijk over 30 jaar, 't is onze vrijheid, ons bestaan, onze onafhankelijkheid die wij moeten verdedigen ten prijze van ons goed en bloed. De partijgeest ligt begraven en allen staan nu in 't gelid in een en 't zelfde kamp tot verdediging van 't Vaderland.

In de twee parochiekerken wierden de diensten voor de overledene parochianen die altijd op kermisdag gecelebreerd worden, door het grootste deel der bevolking bijgewoond. Men stortte een vurig gebod voor onze soldaten die op het veld van eer hun bloed voor het Vaderland vergoten hebben.

Dinsdag O. L. Vrouwdag

Op andere jaren stroomden er vele vromdelingen naar Iseghem om de paardenkoersen die wijd en zijd bekend zijn bij te wonen, in de Mandelmeersch. Nu was daar alles stil, van koersen was er natuurlijk geen sprake. Dien dag kwamen er een 30tal vluchtelingen toe, mannen en kinderen, rond 7 1/4 ure 's avonds. De heer Burgemeester en de Heeren van 't Comité geleiden die menschen naar het Gildenhuis waar zij avondmaalden alvorens naar hunne rustplaats in het lokaal der Congregatie te vertrekken.

Woensdag

gingen er vele menschen ter bedevaart naar O. L. Vrouw van Dadizele, onder ander de leerlingen der Middelbare School, onder het geleide van den E. H. Van Overschelde, bestuurder.

In den namiddag kwamen er gendarmen en soldaten in automobielen en voitur door Iseghem gereden, komende van Wacken, gaande in de richting van Rousselare. In de Rousselarestraat moest er een automobiel stilhouden die bandbreuk geleden had. De soldaten kregen seffens eten, drinken en cigaren. Onze jongeren waren overgelukkig zooveel bijval te genieten.

Donderdag

rijden de treinen slechts van Kortrijk naar Brugge ook nog naar Meenen en Yperen. Tusschen Gent en Antwerpen en den oostkant van 't land, alsook langs Doornijk is er geen gemeens meer. 's Avonds is er een engelsch luchtschip boven Iseghem gekomen die nedergedaald is te Ouckene. De motor was gebroken en moest hersteld worden. Het is op een korenveld blijven liggen in afwachting dat een mecanicien er de noodige herstellingen aan toebrengt.

Vrijdag

In den morgen vernemen wij dat er deutsche soldaten op verkenning in onze gewesten rond dwalen langs Ingelmunster, Oost-Roosbeke, Meulebeke en Thielt.

De morgentreins in de richting van Brugge en Kortrijk zijn dezen morgen uit Iseghem vertrokken. Dezen die hier aankwam om 10,15 voor Kortrijk is niet verder gegaan en van hier naar Rousselare terugkeerd.

Rond twee ure namiddag zijn er zeven Deutsche Uhlanen door Iseghem gereden, gaande tot nabij de statie van Cachtem, en van daar teruggekeerd langs Ingelmunster.

De inwoners hielden zich deffig, binnen huize gedurende hunnen doortocht. Het volk verstaat goed dat het alle verkeer met de Deutsche troepen moet vermijden opdat onze stad en de bewoners van moord en brand zouden bevrijd zijn.

De Belgische soldaten en gendarmen hadden reeds onze streek verlaten.

Zaterdag

rond 9 1/2 ure zijn ongeveer 250 soldaten Deutsche ruitierij (Uhlanen) door Iseghem voorbij gereden met een automobiel, 1 stuk canon en een mitrailleuse. Zij reden in de richting van Rousselare.

Belangrijk Bericht.

Aan onze Medeburgers.

Indien er hier of in den omtrek Deutsche soldaten voorbijgaan is het hoogst noodzakelijk dat de inwoners zich seffens verwijderen en in huis gaan, in plaats van de soldaten achterna te loopen. Van zoohaast de Duitschers iets hooren of zien die tegen hun gedacht is, schieten zij naar de burgers, nemen ze gevangen of steken onderweg huizen en hofsteden in brand.

Te Visé, Leuven, Aerschot, Dendermonde, Melle, enz. hebben zij onzeglijke verwoestingen aangericht, branden gesticht en menschen vermoord, omdat, zeggen zij, men op hen zou geschoten hebben, 't zij dat zij getroffen waren of niet.

Uit eene bijzondere briefwisseling die wij verleden week ontvingen, bleek dat de Duitschers in een huis gedrongen waren, te Toufflers en de moeder en den grootvader hadden doodgeschoten omdat er een jongentje van 7 jaar oud, met een houten geweer op straat stond te spelen.

Medeburgers, wilt gij dat onze stad en hare inwoners gespaard zijn van moord en brand, zijt voorzichtig, vlucht de Deutsche soldaten en waakt bijzonderlijk over uwe kinders.

BERICHT.

Op bevel van den Heer Generaal bevelhebber der Provincie heeft den Heer Gouverneur van West-Vlaanderen kennis gegeven dat het **MAXIMUM TARIEF** van het vleesch binnen gansch de Provincie vastgesteld is als volgt:

Rosbiff 2 20 fr. de kilo
Bouilli 1 50 fr. » »
Kalfvleesch 2 40 fr. de kilo
Schapenvleesch 2 20 fr. de kilo
Zwijnevleesch 2 20 de kilo

Dezen tarief mag mits goedkeuring van den plaatselijken bevelhebber door de gemeenteoverheid verminderd worden.

GRAAN.

Zooals voorgaandelijk kenbaar is gemaakt geweest, moet de tarwe terstond uitgedorschen zijn en de hoeveelheid aan den Heer Burgemeester kenbaar gemaakt worden om ter zijner beschikbaarheid gesteld te zijn.

Burgerstand van Iseghem.

GEBORNTEN:

255. Jules Kerckhof, zv. Francis en Emma Gieghem, Mentenhoek. — 256. Constant Vandeputte, zv. Leon en Valerie Demeurisse, Meenenstr. — 257. Coralia Perneel, dv. Camille en Romanie Houthaeve, Kregelstr.

STERFGEVALLLEN:

153. Maria Debever, rentenierster, 74 j. dv. Eugène en Justina Vermeulen, Lourdesgesticht Rousselarestr. — 154. Anna Boucquet, 10 m dv Jules en Maria Lezy, Vaart, Zuidkaai. — 155. René Degrande, 1 m. zv. Aloys en Zulma Devos, Droogen Jan. — 156. Raphaël Kesteloot, 3 1/2 m. zv. Remi en Maria Baert, Kregelstr. — 157. Maria Delay, 17 d. dv. Albert en Maria Meulyaert, Heye.

HUWELIJKEN:

62. Victor Velghe, vlaswerker, 39 j. en Maria Mortier, huishoudster 44 j.

Markt van ISEGHEM.	5 Sept.	12 Sept.
Boter per kilo fr.	2,70 à 2,90	2,75 à 2,85
Eieren per 26	2,60 à 2,70	2,60 à 2,70

KANTOOR VAN DEN
Notaris LE CORBESIER te Iseghem.
OPENBARE VERKOOPING
van eene schoone
TWEEWOONST
en ZAAILAND
te INGELMUNSTER, bij de Roozestraat.

I. KOOP — Eene schoone TWEEWOONST met aanhoorigheden en 20 aren 87 centiaeren erve en zaailand, staande te Ingelmunster, west bij de Roozestraat; palende oost Celestina en Elisa Valcke, zuid Elodie Windels, west Joseph Dewulf en medegerechtigden, noord Spillemaekers-Debo; de oostkant gebruikt door Medard De Schuyter, mits 119 franks 50 centiaeren bij jare en de westkant door Remi Martin, mits 92 franks 's jaars, beide boven de lasten, vallende telken 1 November, betaalbaar alle 6 maanden de helft.

Ingesteld 1500 fr.

II. KOOP. — een stuk ZAAILAND groot 20 aren 50 centiaeren, gelegen te Ingelmunster, oost bij de Roozestraat; palende oost Antoinette Willems, zuid Karel-Louis Bossuyt, west de rechthebbende van Leo Bossuyt-Lapeire en Joris Goethals, noord Charles en Rosalie Demeester; gebruikt met den eersten koop.

Ingesteld 800 fr.

ZITTINGEN.

TOESLAG op Woensdag 16 September 1914, in den *Nieuwen St. Pieter*, beide te Iseghem, telkens om 3 ure des namiddags.

De samenvoeging zal toegestaan worden.